

Jak si zachovat stejnou výši příspěvku na živobytí

Ministerstvo práce a sociálních věcí v poslední době eviduje celou řadu dotazů, které se týkají hmotné nouze. Od 1. ledna 2009 totiž platí novela zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, která přinesla řadu změn. Zjednodušeně řečeno také to, že lidé, kteří jsou dlouhodobě nezaměstnaní a pobírají **dávku pomoci v hmotné nouzi „příspěvek na živobytí“ déle než půl roku**, mají po uplynutí uvedených šesti měsíců nárok na tzv. **existenční minimum**, tj. 2 020 Kč.

Pokud si lidé v hmotné nouzi chtějí zachovat stejnou výši **příspěvku na živobytí, musí mít příjem z výdělečné činnosti (např. z krátkodobého zaměstnání, veřejně prospěšných prací aj.) nebo vykonat veřejnou či dobrovolnickou službu** v délce alespoň 20 hodin za měsíc. Za to mají nárok na více peněz, v rozmezí od 2 020 Kč (existenční minimum) do 3 126 Kč (životní minimum). Výše příspěvku na živobytí závisí na **konkrétní situaci** osoby v hmotné nouzi.

Osoby v hmotné nouzi si mohou zachovat stejnou výši příspěvku na živobytí tím, že vykonají **veřejnou službu**. V praxi to znamená, že pomohou obci v záležitostech, které jsou v jejím zájmu – zejména při zlepšování životního prostředí v obci, udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, pomoci v oblasti kulturního rozvoje a sociální péče. Veřejnou službu mohou organizovat buď obce samotné, nebo ji mohou delegovat na své příspěvkové či jiné organizace. Veřejná služba se vykonává na základě písemné smlouvy uzavřené s obcí, která obsahuje alespoň místo, předmět a dobu výkonu. Obec je rovněž povinna uzavřít pojistnou smlouvu kryjící odpovědnost za škodu na majetku nebo na zdraví, kterou osoba vykonávající veřejnou službu způsobí nebo jí bude způsobena. **Za výkon veřejné služby nenáleží odměna.**

Dobrovolnickou službu na rozdíl od veřejné služby mohou organizovat pouze nestátní neziskové organizace, jejichž projekt je akreditován Ministerstvem vnitra. Jednou ze základních charakteristik dobrovolnické služby je **svobodné rozhodnutí dobrovolníka vykonávat tuto službu bez nároku na odměnu**. Pro výkon dobrovolnické služby jsou nutné osobní předpoklady dobrovolníka, a proto mohou být na adepta dobrovolnické služby kladeny poměrně vysoké požadavky na jeho sociální inteligenci, komunikační schopnosti a psychickou vyrovnanost.

Další možností, jak si zachovat výši příspěvku na živobytí, jsou **veřejně prospěšné práce (VPP)**. Místa pro VPP vytváří obec, případně i jiný zaměstnavatel, na základě písemné dohody s úřadem práce. Slouží ke krátkodobému pracovnímu umístění uchazeče o zaměstnání, nejdéle na dvanáct po sobě následujících měsíců od sjednaného nástupu do pracovního poměru. Jedná se o práce zejména ve prospěch obcí, převážně sezónního charakteru, zaměřené na úklid v obcích, údržbu zeleně a komunikací, stavební práce, údržbu sportovních zařízení v obci, zlepšení životního prostředí apod. **Úřad práce může zaměstnavateli** na úhradu mzdy za zaměstnance, který VPP vykonává, **poskytovat finanční příspěvek až do výše skutečných mzdových nákladů**, včetně té části sociálního a zdravotního pojištění, které za sebe z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance odvádí zaměstnavatel.

První úprava příspěvku na živobytí na existenční minimum se dá očekávat letos v červenci. Bude se týkat těch uchazečů o zaměstnání, kteří od ledna 2009 (či dřívějšího data) pobírali nepřetržitě příspěvek na živobytí a nebyli od ledna 2009 až do současné doby aktivní. Dávku si přitom lidé mohou opět zvýšit, a to v případě, že budou mít příjem z výdělečné činnosti, či vykonají alespoň 20 h veřejné/dobrovolnické služby.

Pokles příspěvku na živobytí na existenční minimum po šesti měsících jeho poskytování se netýká lidí, kteří pobírají podporu v nezaměstnanosti nebo při rekvalifikaci, či patří mezi osoby, u kterých se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastním přičiněním (osoby starší 65 let, příjemce starobního důchodu, plně invalidní a dočasně práce neschopné osoby, nezaopatřené děti, osoby pobírající rodičovský příspěvek a osoby pečující o osoby ve II. až IV. stupni závislosti).

Štěpánka Filipová
vedoucí oddělení styků s veřejností
a tisková mluvčí